

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. GESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR :

Observațiuni asupra Proiectului de lege, prezentat de d-l ministru de justiție, asupra Corpului de avocați, (urmare) de d-l Em. M. Dan.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație, secția I : M. I. Găină Oarbă cu Teodor Stoicescu.

Curtea de apel din Galați, secția II : N. N. Darie cu Stamate Popa (faliment) cu o Adnotație de C. N. T.

JURISPRUDENȚA VECHIE :

Curtea de apel din Iași, secția II : N. Chirilovici ca tutore al minorei Nădejdea Gústea cu Burăh Herș Ținer și altul cu o Observație de d-l D. Alexandresco. Informație.

Observațiuni asupra Proiectului de lege, prezentat de d-l ministru Eug. Stătescu, asupra Corpului de avocați

(Urmare) (*)

Art. 1 al proiectului ne spune că pentru a fi înscris în tabloul avocaților, în afară de condițiunile ce se cer prin legea actuală, adică : naționalitatea, titlul, examenul de capacitate, și *satisfacerea serviciului militar*, se mai cer două condițiuni : Vârsta de 25 ani, și un stagiū de două ani pe lângă un avocat care exercită profesiunea de cel puțin cinci ani.

Am subliniat cuvintele «și satisfacerea serviciului militar» pentru că din modul cum e redactat art. 1 din proiect, ar resulta că această condițiune ar fi cerută și prin legea actualmente în vigoare. Or, această condițiune nu e cerută nici de legea din 1864 nici de cea din 1884.

Nu m'ași fi oprit asupra acestei noii condițiuni impusă prin proiect, dacă citind-o, ea nu m'ar aduce aminte marea nedreptate ce se face femeii, refusându-i-se exercițiul profesiunii de avocat. Cadrul studiului ce voesc a face asupra proiectului, nu m' permite să discut dacă după legislațiunea noastră actuală, femeia are sau nu

dreptul de a fi avocat, constat numai cu multă părere de rău, că dacă până acum chestiunea era controversată, de aci înainte — presupunând că această nouă condițiune cerută de art. 1 va rămâne — nu se va mai putea susține acest drept și legitim și uman pentru femei.

Cred însă că până în cele din urmă, autorul legii nu numai va reveni asupra acestei dispozițiuni, dar va înscrie formal în proiectul său acest drept pentru femei. Mai cred că elementul tiner și democrat ce se găsește în sfatul țerei, va ajuta pe actualul ministru de justiție, ca, trecând peste considerațiuni putrede și prejudecăți ridicole, să împodobească opera sa cu recunoașterea și pentru femei, a celui mai sfânt drept pe care îl are ființa omenească : «Dreptul la muncă și la existență».

Trecând acum de la această nouă condițiune înscrisă în proiect privitoare la serviciul militar, la una din cele-l'alte două noi condițiuni și anume la vîrstă, am de observat că vîrsta cerută de proiect, acelaia care solicită înscrierea în tabloul avocaților, este prea mare, și cred aceasta pentru două motive : 1) Pentru că nu ved nici un cuvînt ca un om pe care legea îl declară major la 21 ani, care are la această vîrstă plenitudinea drepturilor sale, să fie declarat incapabil de a profesa avocatura, atunci când el ar avea îndeplinite toate cele-l'alte condițiuni cerute de art. 1, adică titlu, stagiū, etc.

Nu e nici un cuvînt ca avocatului să 'i se ceară vîrsta de 25 de ani, pe când ajutorului de judecător de ocol 'i se cer numai 21 de ani (1).

2) Pentru că este nedrept ca un tînăr fără mijloace, care la vîrsta de 22 sau 23 de ani de exemplu, a terminat universitatea și a făcut și stagiul de două ani, să fie impeditat a 'și câștiga pâinea, din cauză că n'are vîrsta cerută de proiect.

Iată de exemplu un tînăr care la vîrsta de 23 ani are terminată universitatea și a făcut și

(1) Pentru judecător de ocol 22, pentru membrii de ședință 25 și pentru președinți 27. V. art. 57 din legea de org. judecătorească.

stagiul de două ani la un avocat, obținând de la acesta certificat conform cerințelor din art. 7 al proiectului. In ce situațiune se va găsi acest ténăr? Printre avocați nu va putea fi înscris, fiind-că n'are vârsta de 25 ani, la avocatul patron nu va putea continua să facă stagiū, fiind-că patronul nu poate fi obligat să'l țină mai mult de 2 ani, cu atât mai mult cu cât avocatul patron se poate aștepta d'într'un moment în altul să fie obligat a primi un noū stagiuar. Atunci? Ce va face în intervalul acesta, de la vârsta de 23 până la 25 ani, adică în timp de 2 ani, ténărul nostru? Va sta acasă — presupuind că are mijloace — așteptând să implinească vârsta, și în timpul acesta să uite cunoștințele și experiența dobândită în anii de stagiū efectiv?

Dar dacă va fi un băiat sărac? Să fie el oare nevoit a suferi mizeria, din cauză că 'și-a dat silințele să termine studiile fără repetențe?

Cred că munca și sirguința tinerilor studioși nu trebuie răsplatită în chipul acesta, și de aceea gândesc că nu trebuie cerută altă condițiune de vârstă de cât majoratul comun.

In ceea-ce privește stagiul n'am de zis de cât că în această condițiune a stagiului stă, după mine, cea mai însemnată parte a reformei.

Rolul principal al avocatului este să ajute pe magistrat și pentru a'l ajuta se cere, evident, în afară de studiū, o practică oare care; a aplica un principiu, este de multe ori mai greu de cât a-l învăța.

Acest rol principal de a ajuta pe judecător să descopere, prin mijlocul științei și al argumentărei, adevărul juridic aplicat la speță, nu'l putea îndeplini cu suficiență ténărul lipsit de cel mai sigur și real conducător al profesionistului: experiența.

Și nu o dată s'au văzut casuri când ténărul licențiat abia înscris în tabloul avocaților, reușea să încâlcească cum nu se poate închipui mai rău, câte-o afacere din cele mai simple, spre disperarea judecătorilor și spre primejduirea intereselor clientului.

Sub conducerea avocatului patron, asemenea inconveniente, vor dispărea. Având lângă dânsul pe conducătorul experimentat și interesat a'î da sfaturi bune, ténărul stagiuar va dobândi în afară de experiență, unul din cele mai mari bunuri pentru profesionist: «încrederea în sine». Și dacă încrederea în sine este necesară ori căruî alt profesionist, ea este fără îndoială indispensabilă profesionistului avocat. In adevăr, medicul poate da ori-ce rețetă, el nu are tot-d'auna lângă dânsul un alt profesionist care să'l controleze și să'î combată părerea; profesorul prepară cursul din vreme, inginerul, arhitectul asemenea, etc. Avo-

catul însă are de dat lupta, în public, la lumina zilei și are mai tot-d'auna de ripostat la atacuri neprevăzute, atacuri pe cari i le îndreptează foarte de multe ori, adversarii consumați, adversarii de o incomparabilă superioritate. De aceea el trebuie ferit de situațiuni cari'l pot face ridicul și cari, mai cu seamă dacă e o fire prea impresionabilă, 'l pot descuraja în așa chip, în cât să rămână mult timp incredințat că 'și-a ales o carieră nepotrivită cu forțele sale. Cu ajutorul experienței dobândite priu stagiū, însă, cred că avocatul de și ténăr, va fi la adăpostul unor atari eventualități.

Prin mijlocul stagiului, va câștiga în primul rând justiția, dat fiind, cum ziceam, că cei chemați a ajuta pe judecător în frumoasa lui misiune, vor fi mai bine pregătiți. Va câștiga corpul avocaților, prin incorporarea unor elemente mai stăpâne pe cunoștințele profesionale, mai conștiente de datoria lor și cari vor veni, sunt sigur, inspirate și mai mult de cât astă-zi de moravuri, cari să ne dea cât mai rare ocațiuni a deplânge unele deprinderi,—dobândite de cele mai multe ori din cauza lipsei de experiență și din cauza sfaturilor meșugite a oamenilor streini de profesiune și incorecți — deprinderi, cari au făcut mult rău corpului de avocați.

Vor câștiga împričinații, cari nu'și vor mai vedea interesele incredințate în mâinile acelora, a căroră nesiguranță în conducerea proceselor, 'i făceaū să aibă emoțiuni penibile.

Stagiul în fine, va fi un stimulent neîntrerupt pentru avocatul patron, a căruia situațiune 'l va îndemna să'și dea toate silințele, ca să merite tot-d'auna pozițiunea frumoasă ce 'i s'a creat.

In cea ce privește termenul de stagiū, a'și avea de observat lucrul următor: Art. 1 din proiect nu ne spune dacă acest stagiū de două ani trebuie să fie neîntrerupt. Dacă însă combinăm art. 1 cu art. 6, care obligă pe stagiuar să frecventeze cu regularitate, de două ori pe lună, conferințele juridice, atunci vedem că stagiul trebuie să fie neîntrerupt.

Ce se va întâmpla însă când stagiuarul ar întreprinde, cu motiv sau fără motiv, acest stagiū? Cred că legea ar trebui s'o spună, și să arate în același timp care este termenul maximal în lăuntru cărui stagiul poate fi întrerupt⁽²⁾, făcându-se bine înțeles deosebire între casurile de întrerupțiune voluntară și casurile de forță majoră.

Art. 1 din proiect nu ne spune dacă tinerii titrați cari s'ar găsi funcționând în ministerul

⁽²⁾ In Franța acest termen e de trei luni. Când stagiuarul depășește aceste trei luni, el trebuie să implinească la sfârșitul stagiului, întreg termenul de întrerupțiune.

de justiție, sau ca grefieri și ajutoři de grefe la curți și tribunale de mai bine de două ani, vor fi obligați a face neapărat stagiul de două ani pe lângă un avocat, atunci când ar dori să se înscrie în barou.

Cred că, cel puțin aceia cari au funcționat ca grefieri sau ajutoare de grefier, în curți și tribunale în timp de două ani, ar putea fi dispensați de un nou stagiū pe lângă avocați.

În cazul cel mai rău, pentru dênșii s'ar putea reduce acest termen la mai puțin de două ani⁽³⁾.

Art. 2 și următoarele până la finele capitolului care tratează despre stagiū, adică până la art. 10 inclusiv, coprind dispozițiuni privitoare la aplicațiunea principiului înscris în art. 1. Asupra acestor dispozițiuni, exceptând art. 8 și 10, n'am de făcut nici o observațiune.

În art. 8 găsesc o dispozițiune de o severitate excesivă. În adevăr, iată ce spune acest articol :

«Dacă avocatul patron refuză pe nedrept să'i libereze acest certificat — e vorba de certificatul de aptitudine și de bună conduită —, stagiarul va putea deferi cazul consiliului de disciplină, care va statua asupra lui, ascultând și pe titular, printr'o decisiune motivată de admitere sau de respingere.

În caz de respingere, Consiliul de disciplină va putea supune pe stagiari încă la un an de stagiū și, dacă după acest an, el tot nu se va găsi apt de a fi admis în tabloū, atunci respingerea va fi definitivă și el nu va putea fi admis de cât ca apărător la judecătoriile de pace».

Va să zică, ne aflăm în fața unui adevărat consiliū de reformă, guvernat de o lege tot așa de implacabilă ca și legea asupra pozițiunei oficerilor din 1896⁽⁴⁾, care nu admite nici calea apelului nici cea a recursului în contra decisiunilor pronunțate de către consiliul de reformă.

Orî cine trebuie să convină că dacă pentru oficerî, sunt considerațiuni de ordin excepțional cari au determinat pe legiuitor să meargă cu severitatea atât de departe, nu poate fi în joc, aceleași considerațiuni, când e vorba de corpul avocaților.

Înțeleg să se pună capăt indulgenței culpabile a căreia practicare face rău, și celui care fiind vinovat este iertat, și mai cu seamă reputațiunei corpului; înțeleg să se ia măsuri severe contra stagiariului care nici după trei ani n'a meritat în-

(3) Iată ce dispozițiune găsim în tradițiunea noastră cu privire la chestiunea stagiului, și anume în art. 2 al Ofisului domnesc din 3 Februarie 1847 al domnului George Bibescu:

«Nu va fi primit ca avocat de cât acela care va dovedi că a învățat legile, sau la școala națională, sau în școalele străine, sau că a slujit cel puțin cinci ani în postul de șef de masă la cancelaria ministerului justiției, ori de grefier la tribunaluri, ori de ajutor pe lângă grefierii Divanurilor».

(4) Înainte de 1896 ministrul de resbel avea drept să ierte pe oficerul reformat prin decisiunea consiliului de reformă. Acest drept însă s'a luat ministrului prin art. 23 al legii asupra oficerilor din 1896.

scrierea în tabloū; dar să pedepsești pe un om, care n'a făcut vre-o vină din acelea cari să cadă sub previziunile Codului penal, cu ridicarea pentru tot-d'auna a dreptului de a exercita profesiunea pentru care a muncit mai mult de un sfert din viață, fără să'i dai drept să se plângă cui-va contra acestei pedepse, și fără speranță că modificându'și conduita, expiându'și greșala, va putea fi iertat, e prea mult.

Cred, prin urmare, că articolul 8 trebuie modificat în sensul ca stagiarul pedepsit de consiliul de disciplină, fie cu prelungirea termenului de stagiū, fie cu degradarea, adică cu interzicerea dreptului de a exercita profesiunea înaintea altei instanțe de cât cea a judecătoriilor de ocoale, să aibe drept de apel, conform art. 31 din proiect.

Cred asemenea că, în nici un cas, pedeapsa degradărei, nu trebuie să aibe un caracter permanent. Este o primejdioasă teorie socială aceia care ia vinovatului speranța, credința că prin îndreptare, el poate dobândi iertare. Ne fiind vorba de o vină infamantă, cred că pedeapsa degradărei se poate menține, însă cu caracter timporar. Să se interzică stagiariului culpabil, dreptul de a profesa un timp anumit alt undeva de cât înaintea judecătoriilor de ocoale, cu facultate însă pentru consiliul de disciplină de a reduce acest termen, atunci când se va convinge că vinovatul s'a corijat.

Ultima dispozițiune] din capitolul privitor la stagiū ce 'mi rămâne de examinat, este cea din art. 10 în care se arată formula jurământului ce trebuie se depună stagiarul, înainte de a fi admis să exercite profesiunea de avocat.

Mărturisesc că nu m'ași fi gândit să vorbesc despre acest articol, dacă n'ași fi auzit făcându-se protestări în contra modului de redacțiune a jurământului, și dacă nu s'ar fi susținut de uni, că nicăeri pe lume, nu e formulat ast-fel, ca în art. 10 din proiect, jurământul ce trebuie să depună viitorul avocat.

Drept orî-ce răspuns, public aci redacțiunea jurământului pe cari sunt obligați să 'l presteze în Franța stagiarii, înainte de a fi primiți ca avocați :

«Je jure d'être fidèle au Roi et d'obéir à la charte constitutionnelle, de ne rien dire ou publier, comme défenseur ou conseil, de contraire aux lois, aux règlements, à la sûreté de l'État et à la paix publique, et de ne jamais m'écarter du respect dû aux tribunaux et aux autorités publiques»⁽⁵⁾.

(5) V. Decr. din 11 Septembrie 1870.

Cum vedem, singura diferență de redacțiune, este că în redacțiunea română lipsesc cuvintele din textul Frances: «comme défenseur ou conseil», cea ce nu cred că are vre-o importanță.

Am terminat ast-fel cu capitolul privitor la stagiū.

(Va urma)

Em. M. Dan
Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I
Audiența de la 29 Octombrie 1902

Președenția D-lui A. L. G I A N I, Consilier
M. I. Găină Oarbă cu Teodor Stoicescu

Pământ rural. — Condițiunea ca împrăștierea să se strămute în comuna în care a fost împrăștiată. — Neîndeplinirea acestei condiții. — Sancțiune. — Depositate. — Ce poate invoca în justiție depositul. — Dacă aceste condiții se aplică și împrăștierea după o moșie a statului unde era deja o comună. — (Art. 6 și 8 din regulamentul din 14 Iunie 1878 pentru aplicarea art. 5 și 6 din legea rurală din 1864).

Asemănat art. 6, aliniatul b, din regulamentul din 14 Iunie 1878, pentru executarea art. 5 și 6 din legea rurală din 1864, locuitorii împrăștiți după această lege sunt obligați ca până în curs de doi ani de la punerea în posesiune asupra pământurilor ce li s'au dat, să se strămute cu toată gospodăria în comuna unde li s'a dat acel pământ cu sancțiune că în cas de a nu se strămuta în acel interval de timp, statul să fie în drept să reia pământul dat fără ca această măsură să dea loc la vre-o pretenție din partea cui-va.

Aceste dispoziții se aplică și acelor locuitori cărora li s'a dat pământuri pe o moșie a statului unde se afla deja o comună, căci intențiunea legiuitorului din 1864, dezvoltată prin regulamentul din 1878, a fost să dea pământ locuitorilor săteni cari n'aveau pământ și dar să fie locuitori săteni, adică să se stabilească pe pământurile ce li s'a dat.

În cas de depozitare, depositul nu poate invoca înaintea instanțelor judecătorești că depozitarea nu s'a făcut în virtutea unei hotărâri judecătorești, ci numai că Statul l'a depozitat fără ca densus să se afle în condițiile prevăzute în sus citatul regulament și fără a se păstra formele prescrise în acel regulament.

Decisiunea 392/902.—Casată, sentința trib. Telemorman, No. 184/901, după recursul făcut de M. I. Găină Oarbă, în proces cu Teodor Stoicescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d. consilier I. Duca;

Pe d-nii avocați St. Negulescu și Barozzi în dezvoltarea motivelor de casare;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Gresită interpretare a art. 8 din regulamentul de aplicațiune pentru executarea art. 5 și 6 din legea rurală și a art. 55 din aceeași lege,

«Exces de putere. Eroare grosieră de fapt. Tribunalul mi respinge mijlocul meu de apărare tras din art. 8 din regulamentul sus citat și prin care îndeam la respingerea acțiunii d-lui Stoicescu, toate argumentele invocate de tribunal în respingerea mijlocului meu de apărare, formează acest prim motiv de casare așa cum este formulat mai sus».

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că Teodor Stoicescu a fost împrăștiat, în anul 1879 cu 5 hectare pământ pe moșia Statului Segearcea din Deal, conform regulilor stabilite de legea rurală din 1864; că densus, în baza jurnalului Consiliului de Miniștri No. 2 din 20 August 1882, a fost depozitat de către comisiunea comunală de recensământ, pe motiv că nu s'a strămutat pe el în termen de 2 ani de la punerea sa în posesie și pământul a fost dat de acea comisiune locuitorului Marin Găină Oarbă, recurentul de astăzi; Că depozitul a făcut apel la comisiunea de apel, care însă i-a fost respins; că în urmă, în 1900 a intentat acțiunea de față, prin care revendică de la recurent acel pământ, de care fără drept pretinde el că a fost depozitat;

Considerând că prin art. 6 alin b din regulamentul de aplicațiune pentru executarea art. 5 și 6 din legea rurală din 14 Iunie 1878, se prevede că până în curs de 2 ani de la punerea în posesiune a pământurilor lor, locuitorii să se strămute cu toată gospodăria în comuna unde li s'a dat pământ, și în art. 8 din același regulament se prevede ca sancțiune că, în cas când un locuitor împrăștiat în noua comună, nu s'ar strămuta într'un mod efectiv în cursul acelor 2 ani, Statul va fi în drept să reia pământul ce a fost dat aceluși sătean în drept, fără ca această măsură să dea loc la vre o pretențiune din partea cui-va; Că aceste dispoziții au a se aplica și acelor locuitori cărora li s'a dat pământuri pe o moșie a Statului, unde se afla deja o comună, căci intențiunea legiuitorului din 1864 dezvoltată prin regulamentul din 1878 a fost să dea pământ locuitorilor săteni care n'aveau pământ și dar să fie locuitori săteni, adică să se stabilească pe pământurile ce li s'a dat;

Considerând că este necontestat că intimatul în recurs, Stoicescu, a fost împrăștiat în condițiile prevăzute în acel regulament; că densus primind această împrăștiare în aceste condiții, regulamentul formează contractul părților, și dar clausele conținute într'însul sunt obligatorii pentru ambele părți;

Considerând că ast-fel fiind, singurul drept ce ar avea intimatul Stoicescu înaintea instanțelor judecătorești ar fi nu, după cum se pretinde, că depozitarea nu s'a făcut în virtutea unei hotărâri judecătorești, ci numai că Statul l'a depozitat fără ca densus să se afle în condițiile prevăzute în regulament și fără a se păstra formele prescrise de acel regulament;

Considerând că este constant în specie că Stoicescu nu s'a strămutat în timp de 2 ani în comuna unde i s'a dat pământul și că densus a fost depozitat cu paza formelor prevăzute în sus zisul regulament;

Considerând că ast-fel fiind, când tribunalul admite acțiunea sa în revendicare, violează sus zisele dispoziții din citatul regulament care formează legea părților și prin urmare motivul de casare este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, fără a mai discuta celelalte mijloace de casare invocate, casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIA II

Audiența de la 11 Februarie 1903

Președenția D-lui E. L. G. ECONOMU, Președinte

N. N. Darie cu Stamate Popa

Decisia comercială No. 4

Comerciant.—Faliment.—Cambie.—Dacă un comerciant poate fi declarat în stare de faliment când are numai un singur creditor, — (Art. 695 și 700 Cod. comercial).

1. Un comerciant se poate declara în stare de faliment dacă are chiar numai un singur creditor (art. 695, 700 Cod. comercial).

2. Pentru a respinge declararea în faliment, comerciantul care s'a obligat cu cambii, nu poate fi admis să dovedească că cambia avea o cauză civilă (art. 695, 700 Cod. comercial).

S'a ascultat: d-l avocat Ilie Călcăulescu din partea apelantului N. N. Darie în susținerea apelului, d-nii avocați C. Benișache și V. C. Benișache din partea intimatului Stamate Popa în combateri.

Curtea,

Asupra apelului făcut de N. N. Darie, în contra sentinței tribunalului Covurlui, secția I, No. 6/903, prin care s'a respins cererea apelantului, făcută în calitate de creditor a lui Stamate Popa, comerciant, de a fi declarat acesta în stare de faliment;

Având în vedere că Stamate Popa se apără în contra acțiunii pe două motive: 1) că datorია nu e comercială și al 2-lea) că nu există de cât un singur creditor;

Considerând, că, după art. 695 din Cod. com., comerciantul care a încetat plățile pentru datoriile sale comerciale, este în stare de faliment;

Considerând că, Darie cere declararea în stare de faliment a lui Stamate Popa, în virtutea poliței cu data 15 Iunie 1899, cu scadența la 17 Decembrie 1902, subsemnată de Popa, la ordinul apelantului, pentru suma de 2000 lei, protestată la scadență și neplătită;

Considerând că după art. 3 al. 14 din Codul de comerț, emiterea de cambii, prin urmare și de bilete la ordin din partea unui comerciant, chiar pentru bani împrumutați se socotește ca fapt de comerț;

Considerând, afară de aceasta, că, după art. 4 același Cod, se socotește ca fapte de comerț toate contractele și obligațiile unui comerciant, dacă nu sunt de natură civilă, sau dacă contrariul nu rezultă din însuși actul;

Considerând că împrumutul cu bani din partea unui comerciant nu este de natură civilă, și din actul care constată creanța, polița din 15 Iunie 1899, nu rezultă că operația derivă din o faptă străină comerțului;

Că ast-fel fiind, pentru debitor, afacerea este de natură comercială;

Că de și pentru creditor operația nu este comercială, însă, întru-cât pentru debitor obligația este comercială, lui urmează a i se aplica toate regulile din Codul de comerț;

Că dar, în virtutea acestei polițe, Stamate Popa, poate fi declarat în stare de faliment, dacă se va găsi în stare de încetare de plăți, prevăzută de mai sus menționatul art. 695;

Considerând că textul acestui articol nu face deosebire între casurile când comerciantul care nu poate face față angajamentelor sale comerciale are un singur creditor sau mai mulți, prin urmare rezultă chiar din textul legii că comerciantul care se află în încetare de plăți, trebuie să fie declarat în stare de faliment, independent de numărul creditorilor;

Considerând că afară de text, legiuitorul când a creat instituția falimentului a avut în vedere situația debitorului, iar nu numărul creditorilor; prin această instituție s'a urmărit două scopuri: 1) să constrângă pe comercianți de a face față obligațiilor comerciale; 2-lea) în cas de încetare de plăți să asigure mijloace tuturor creditorilor de a se despăgubi în proporție egală din averea debitorului;

Considerând că un comerciant care se află în stare de încetare de plăți nu poate fi sustras de la rigorele falimentului numai pentru motivul că ar avea un singur creditor, pentru că, după cum s'a zis, în această materie legiuitorul a avut în vedere numai situația debitorului, și pentru că, în definitiv, un asemenea creditor când a acordat creditul a comptat tocmai pe aceste

rigori, și nu era în pozițiunea lui de a ști, prin anticipație, dacă la termenul de plată se va găsi în concurență cu alți creditorii săi nu;

Considerând că de și legea în materie de falimente prevede îndeplinirea mai multor formalități cari presupun existența mai multor creditori, din aceasta nu se poate trage concluzia că nu s'ar putea declara falimentul în cas când ar exista un singur creditor; nu se poate trage această concluzie pentru că legea edictând aceste toate formalități s'a ocupat de casurile cari se întâmplă mai des;

Dacă nu sunt mai mulți creditori formalitățile falimentului rămân simplificate; de aici nu rezultă că debitorul nu se mai găsește în stare de încetare de plăți, că în contra lui nu trebuie a se aplica măsurile de rigoare, prevăzute de lege în interesul creditului public, în fine că creditorul a pierdut dreptul ce are de la legi de a anula prin mijloacele prevăzute în regulile de la faliment, diferitele acte făcute de debitor în fraudă sa;

Considerând că de și existența unui singur creditor face dificilă pentru falit încheierea concordatului, acest lucru iarăși nu poate împiedica declararea în faliment, pentru că scopul final al falimentului nu este concordatul, ci despăgubirea creditorilor din tot avutul debitorului. Concordatul este numai un mijloc din cele prevăzute de lege de a se ajunge la acest rezultat, deci faptul că el se poate încheia mai greu sau mai ușor, nu poate influența asupra existenței însuși a falimentului;

Considerând în fine că, chiar dacă din lipsă de mai mulți creditori nu se poate atinge unul din scopurile falimentului, egalizarea creditorilor, falimentul trebuie să rămână în picioare pentru îndeplinirea primului scop al său, constrângerea comerciantului de a face față obligațiilor lui comerciale către chiar un singur creditor;

Că ast-fel fiind, de și Stamate Popa nu are de cât un singur creditor, apelantul, el poate fi declarat în stare de faliment;

Considerând că din faptul că Stamate Popa nu a putut plăti polița scăzută la 27 Decembrie 1902, în virtutea căreia reclamă astăzi apelantul, și n'a mai plătit și altă poliță tot de 2000 lei depusă de apelant la dosar, precum și din modul cum intimatul a motivat această neplată, Curtea și face convingerea că Stamate Popa este în stare de încetare de plăți, și ca atare, trebuie a fi declarat în stare de faliment, fixându-se provisoriu conform art. 722 din Cod. com. ziua încetării plăților la 27 Decembrie 1902 data scadenței poliței azi în discuție, iar cele-l-alte formalități prevăzute de lege urmează a se îndeplini de tribunal.

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul și declară în stare de faliment pe Stamate Popa, etc.

(s) E. G. Economu, D. G. Tazlauanu, Al. Alessiu, V. Tătaru, G. Raicoviceanu

Grefier (s) S. Rainu

Adnotație. — Ambele cesțiuni sunt vii controversate.

I. Asupra primei cesțiuni, dacă unicul creditor poate cere declararea în faliment a debitorului său.

— Pentru opinia Curței din Galați:

Cas. Napoli 28 April 1897: *Diritto-Comerciale* 1897, col. 738; — *D. Supino*, nota la sentința tribunalului Geneva, *Diritto-Comerc.*, Vol. I, col. 369; — *Luciani*, Trattato del Fallimento, Vol I, No. 136; — *C. N. Toneanu*, Tratat Falimente I, No. 14 și 37, unde se poate vedea argumentele ambelor opinii, în doctrină și jurisprudență, prevalând opiniunea afirmativă.

— *Contra opiniei Curței din Galați :*

Pe lângă instanțele judecătorești menționate în tratatul asupra falimentelor de d. C. N. Toneanu cari s'au pronunțat contra, vezi asemenea: *Apel Napoli*, 24 Noembrie 1897, Dir.-Com. 1898, col. 254.

II. Asupra secundeii cesiuni, dacă în declarația de faliment se poate admite debitorului cambiei să dovedească că cambia avea o cauză civilă.

— *Pentru opinia Curții din Galați :*

Casația Firenze, 20 Ianuarie 1898: *Diritto-Comerc.* 1898, col. 397; — C. N. Toneanu; *Două cesiuni de drept comercial*, «Curierul Judiciar», No. 12/901, în care se pot vedea argumentele *pro și contra*.

— *Contra opiniei Curței din Galați ;*

Cas. română, No. 31 din 12 Aprilie 1890: *Dreptul* 1890, I, pag. 27; — *Apel Torino*, 24 August 1895; *Apel Casalo*, 19 Februarie 1897 (vezi nota 3), *Curierul Judiciar*, No. 12/904, p. 90.

C. N. T.

JURISPRUDENȚĂ VECHĂ

CURTEA DE APEL DIN IAȘI, Secția II

Audiența de la 14 Mai 1883

Președenția D-lui I. A. Antoniu, Președinte

N. Chirilovicî, în calitate de tutore al minorei Nădejdea Gustea, cu Burah Herș Ținer și altul

Deciziunea civilă No. 69

Stare civilă.— Capacitatea persoanelor.— Român.— Străini.— Statut personal.— Statut real.— Competința tribunalelor române.— Bunuri sau drepturi reale asupra bunurilor situate pe un alt teritoriu.— (Art. 2 din Codul civil).

Legi.— Efectul lor.— Intinderea lor teritorială.— Aplicarea legilor străine.— Regule.— Legile personale.— Statut personal.— Intindere.

Tutelă.— Consiliu de familie.— Autorisațiune dată de consiliu de familie tutorului pentru a sta în judecată.— Dacă este o cesiune de statut personal.— Dacă trebuie să se judece după legea personală a tutorului.— Codul civil rusesc.— Dacă după acest cod se cere ca tutorul să aibă autorisațiune spre a sta în judecată pentru minori.— Minorii domiciliați în Rusia.— Bunuri situate în România.— Partagiu.— Dacă tutorele minorilor poate sta în judecată înaintea tribunalelor române fără autorisațiunea consiliului de familie.— (Art. 282, 811 și 1336 din Codul civil rus; art. 19 din Procedura civ. rusească).

1. *Legile relative la starea civilă și la capacitatea persoanelor urmăresc pe Românii chiar când ei și au reședința în străinătate, și tot ast-fel se urmează cu legile care regulează starea civilă și capacitatea străinilor în țara cărora ei aparțin: străinul are statutul său personal cum Românul îl are pe al său și trebuie ast-fel să se admită pentru străin același principiu ca pentru Român, cu titlul de reciprocitate, sau pentru motive de analogie, fiind o identitate absolută între pozițiunea străinului în România și pozițiunea Românului în străinătate; de unde urmează că, după aceste legi, tribunalele române trebuie să judece dacă străinul are cutare sau cutare statut, dacă este capabil sau incapabil.*

Tot după legea personală a străinului se va regu-
la modul constatării statutului civil, constituirei tutelei și perso-

nele chemate la această funcțiune, se va defini puterea tutorului, modul numirii tutorului sau curatorului, precum și puterea acestor administratori, autorisațiunea femeii măritate în casurile cerute de lege, etc.

2. *Conflictul diverselor legi ce privesc actele civile și distincțiunea între statutul personal și statutul real nu se presintă de cât atunci când un individ posedă bunuri și drepturi reale asupra unor bunuri situate pe un alt teritoriu, străin de al națiunii al cărei este membru, sau când el încheie acte afară din teritoriul națiunii sale.*

3. *În regulă generală, efectul legilor nu se întinde mai departe de limitele teritoriului, însă aplicațiunea legilor străine nu este de cât o consecință de considerațiuni, de utilitate și de convenienți reciproce între națiuni, stabilindu-se, în aceasta materie, printr'un îndelung us, diverse regule din care cea d'întâiu este relativă la efectul statutului personal după care legile personale urmăresc persoana în tot locul unde se găsește și dar efectul lor se întinde asupra tuturilor teritoriilor.*

4. *Autorisațiunea consiliului de familie, dată tutorului pentru a sta în judecată este o cesiune de statut personal, și trebuie dar să se judece după legea personală a tutorului dacă această autorisațiune se cere sau nu pentru a sta în judecată fie ca pîrit, fie ca reclamant.*

5. *După Codul civil rusesc, tutorul are dreptul de a reprezenta pe minori în justiție, fie că ar fi reclamant, fie că ar fi pîrit, fără a i se cere pentru aceasta vre-o autorizare.*

Ast-fel în ceea ce privește partagiul, el se poate face și când printre comostenitori sunt minori prin tutori pentru minori fără nici un fel de autorisațiune a consiliului de familie chiar dacă între bunurile de împărțit unele din ele sunt situate în România și partagiul se face de tribunalele române.

Așa dar, când într'un proces de partagiu ce se judecă înaintea tribunalelor române, printre comostenitori se află și minori supuși ruși și domiciliați în Rusia, tutorele lor se poate prezenta în numele lor înaintea tribunalelor române spre a sta în judecată la facerea partagiului, fără a avea, pentru aceasta, nevoie de autorisațiunea consiliului de familie.

Curtea deliberând, și

Având în vedere că din sentința tribunalului Iași No. 24 din 24 Februarie a. c., atacată cu apel de către d-l N. Chirilovicî, în calitate de tutore a minorei Nădejdea, rezultă că Burah Herș Ținer intentând o acțiune în partaj contra lui Iosef Șefres și minoara Nădejdea Gustea, domiciliată atât ea cât și tutorele apelantei în Rusia, unul din copărtași, Iosef Șifes, prin procuratoarele său a rădicat excepțiunea că tutorele Chirilovicî, care se reprezintă prin procuratore, după legea rusească citată anume în sentința tribunalului, nu poate să se prezinte în asemenea casuri în judecată înainte ca să refere autorităților populare, care referă prin intermediarul Camerei civile și autorității guvernamentale la Senat, formalități care ne fiind constatate că s'au îndeplinit, procura prin care episcopul autoriză pe avocatul său de a-l reprezenta se consideră ca venită de la o persoană fără putere, sau dacă se crede că se aplică legea română, art. 2. C. civ., atunci art. 409 cere autorizarea consiliului de familie, formalitate care iarăși nu este îndeplinită, și acțiunea trebuie a se respinge; că tribunalul primind acest mod de a vedea, declară prin sentința sa, că tutorele n'are capacitatea de a sta în judecată, rămânând ca să se conforme dispozițiunilor legii române, adică art. 409 C. civ.;

Având în vedere că faptele constatate ast-fel, chestiunea supusă examinării Curței prin apelul d-lui Chirilovicî, tutorele minorei Nădejdea, se reduce în a se ști dacă, în specie, este și poate să fie vorba de aplicarea unui statut real sau că numai printr'o confuziune între statutul real și statutul personal, de care se ocupă al doilea aliniat al art. 2 C. civ., tribunalul a ajuns la

concluziunea de a declara că acțiunea în partaj privește statutul real și că tutorele să se conforme art. 409 C. civ.;

Având în vedere că din art. 2, al doilea alineat C. civ., rezultă că legile relative la starea civilă și la capacitatea persoanelor urmăresc pe Români chiar când ei își au reședința în străinătate, și că tot ast-fel se urmează cu legile care regulează starea civilă și capacitatea străinilor în țara cărora ei aparțin; străinul are statutul său personal, cum Românul îl are pe al său, și trebuie ast-fel a se admite pentru străin același principiu ca pentru Român cu titlul de reciprocitate, sau pentru motive de analogie, fiind o identitate absolută între pozițiunea străinului în România și pozițiunea Românului în străinătate; de unde urmează că, după aceste legi, tribunalele române trebuie să judece dacă străinul are cutare statut, dacă este capabil sau incapabil.

Că, conflictul dar a diverselor legi privind actele civile și distincțiunea între statutul personal și statutul real, nu se presintă de cât atunci când un individ posedă bunuri și drepturi reale asupra unor bunuri, situate pe un alt teritoriu străin de al națiunii al cărei este el membru, sau că el încheie acte afară de teritoriul națiunii sale;

Că, în regulă generală, efectul legilor nu se întinde mai departe de limitele teritoriului; aplicațiunea însă a legilor străine, nu este de cât o consecință de considerațiunii de utilitate și de conveninți reciproce între națiuni, care un îndelungat us au stabilit în această materie diverse reguli;

Că, cea dintâi din aceste reguli e relativă la efectul statutului personal; legile personale urmăresc, în adevăr, persoana în tot locul unde se găsește, efectul lor se întinde de asupra tuturor teritoriilor;

Că, ca aplicațiunii a principiului că statutul personal urmărește pe individ în străinătate, se pot indica între alte multe cazuri, care ar fi inutil a se enumăra aci, legea care regulează validitatea întrensecă și efectele căsătoriei în privința persoanelor, de exemplu: necesitatea autorizațiunii maritale, și prin urmare, și în privința bunurilor, precum și a cauzelor de disoluțiune;

Că, tot legea personală va regula modul constatărei statutului civil, constituirea tutelei, și persoanele ce vor fi chemate la această funcțiune, și va defini puterile tutorului, modul numirii tutorelui sau curatorului, precum și puterile acestor administratori, autorizațiunea femeii măritate, în casurile cerute de lege (art. 197, 199 C. civ.), necesitate care depinde de statutul personal al femeii, precum tot de asemenea puterile tutorului variază după statutul său personal, actele făcute de tutore, în numele minorului, produc toate efectele, unele prin simplul consimțământ al tutorelui, altele numai după aprobațiunea consiliului de familie, sau a tribunalului lucrând ca tutelă supremă, aceste formalități, pe care autorii le numesc *habilitantes*, sunt acele care fac capabile de a face ori-care acte personale care sunt incapabile prin starea lor civilă, precum: autorizațiunea femeii de care s'a vorbit pentru ca să poată contracta sau sta în justiție; autorizațiune consiliului de familie, și omologarea tribunalului ca tutorele să poată înstrăina, și simpla autorizațiune a consiliului pentru ca tutorele să poată sta în judecată, fie ca reclamant, fie ca pîrit (art. 408—409 C. civ.):—aceste formalități nu depind de legea locului, și sunt chiar impropriu calificate autorizațiune de *formă*; este vorba de o condiție prescriasă pentru validitatea actelor ce privesc pe incapabil; și de unde urmează că nu poate să fie vorba de formalități la care se aplică adagiul *locus regit actum*; autorizațiunea bărbatului are de obiect de a acoperi incapacitatea femeii, și ast-fel e o chestiune de statut personal, iar nu de a asigura libera expresiune a consimțământului femeii;

Având în vedere că odată stabilit că autorizațiunea consiliului de familie e o chestiune de statut personal,

trebuie, după legea personală a tutorului în specie, a se judeca dacă această autorizațiune se cere, sau nu, pentru a sta în judecată, fie ca pîrit, fie ca reclamant; și din Codul civil rusesc (art. 282, 811, 1336 și art. 19 din Pr. civ.), prezentate în traducție de apelantul tutore și legalisate pentru conformitate de d-l Consul Imperial al Rusiei, la 25 Aprilie 1883, și afirmate că actualmente sunt legi în vigoare, rezultă că tutorele are dreptul de a reprezenta pe minori în justiție, fără a se distinge între cazul când e reclamant sau pîrit, fără a i se cere pentru aceasta vre-o autorizare, și că special în ce privește divisiunea, ea se poate face și când sunt minori, între comostenitori prin tutorii lor; Că, urmează, dar, că numai prin o confusiune, precum s'a ținut, între statutul real și acel personal, s'a ținut, în specie, capacitatea tutorului; căci dacă acțiunea în partaj ține, precum zice tribunalul, de *statutul real* în ce privește devoluțiunea sau transmisiunea bunurilor, care este a se regula după legea română (al. 1 al art. 2), nu se poate confunda această ipoteză cu legile personale a străinului, care este statutul său personal; și autorizațiunea consiliului de familie ținând de legea sa personală, nu se poate obliga pe tutore a observa legea română, fără a viola principiul că statutul personal urmează pe străin în tot locul.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte I. A. Antoniu, admite apelul, reformă sentința trib. și decide că trib. fără cuvînt a tăgăduit tutorelui capacitatea de a sta în judecată.

(ss) I. A. Antoniu, I. T. Burada, I. I. Vrănceanu

Observație. — Decisia Curței din Iași ce publicăm astă-zi, este dată cu douăzeci de ani în urmă. Totuși ea resolvind mai multe chestii de drept internațional, este foarte interesantă, și ca atare, merita de a fi desgropată din pulberea în care zăcea și scoasă la lumină.

Ea pune cu drept cuvînt în principiu că străinii aflători pe teritoriul nostru sunt supuși, în cât privește capacitatea lor, legilor națiunii lor respective. De și această chestiune este controversată ⁽¹⁾, sistemul admis de Curte este singur juridic, pentru-că el se întemeiază pe o reciprocitate logică a dreptului internațional ⁽²⁾. El este formal admis în Italia (art. 6, 8 disp. preliminare), în Austria (art. 34 nereprodus în Codul Calimach) ⁽³⁾, în Germania (art. 7, 14, 25, etc.

(1) Veđi cele trei sisteme, care există în această privință, expuse de Weis, în *Tr. élément. de dr. internat. privé* (ed. a 2-a, 1890), p. 273 urm. și în *Tr. th. et pratique de dr. internat. privé*, III, p. 144 urm. V. și t. I, partea I a Comentariilor noastre, p. 79, nota 1.

(2) Cpr. G. Paris și Alger, D. P. 99. 2. 239 și 409. *J. Clunet* 1896, p. 148 și *Curierul Judiciar* din 1900, No. 69 (cu observ. noastră). Surville et Arthuys, *Cours élément. de dr. internat. privé*, 149, p. 176 (ed. a 3-a, 1900). T. Huc, I, 141. Planiol, I, 192 (ed. a 2-a), Beudant, *Cours de dr. civil fr.*, I, (Introduction), 161, p. 170. Aubry et Rau, I, § 31, p. 143, text și nota 23 (ed. a 5-a). Veđi autoritățile citate în t. I a Comentariilor noastre, p. 79, n. 1; în t. V, p. 354, n. 1; în *Curierul Judiciar* din 1900, No. 41; p. 323, n. 1 și No. 69, p. 555, n. 2.

(3) V. Surville et Arthuys, *op. cit.*, 154, p. 182. — Veđi asupra controverselor la care art. 4 și 34 din Codul austriac au dat loc în Austria, observația noastră din *Curierul Judiciar* (an. 1900, No. 41), p. 324 n. 12; Weiss, *Tr. th. et prat. de droit internat. privé*, p. 222 urm. și Stoerck, *J. Clunet*, anul 1880, p. 332 urm.

L. de introducere a Codului civil, *Einführungsgesetz*), în Elveția (art. 10 L. federală din 22 Iunie 1881 asupra capacității civile, art. 322 Codul oblig. din 1881), etc. În legislația anglo-americană, statutul personal se întemeiază, din contra, pe teritorialitate și este cărmuit de legea domiciliului, iar nu de cea a naționalității (4).

Așa dar, la noi, legile personale urmăresc pe străini în România, precum legile române urmăresc pe Români în străinătate, după cum foarte bine decide Curtea din Iași; cu această restricție însă, bine înțeles, ca legile străine să nu fie contrare ordinii publice internaționale și bunelor moravuri ale țării noastre (5).

Tribunalele noastre vor aplica deci străinilor legile lor naționale, de câte-ori ele vor fi dovedite, în privința regulilor de fond ale căsătoriei (6) și ale desfacerei ei; în privința puterii părintești, puterii maritale (7), filiațiunii legitime și a dovedirii ei (8); în privința datoriei alimentare; în privința majorității sau minorității, emancipării, interdicțiunii, supunerii unui consiliu judiciar; în privința tutelei (9), etc.; într'un cuvânt în tot ceea ce privește starea și capacitatea persoanelor.

Prin aplicațiunea acestor principii elementare în materie de drept internațional, epitropul unui minor din Rusia a fost primit de Curte a sta în judecată înaintea tribunalelor române, într'o acțiune în împărțală, fără autorizarea consiliului de familie, pentru-că asemenea autorizare, necesară după legea noastră (art. 408, 409 C. civ.), nu e cerută de legile rusești.

Și fiind că vorbim despre legile rusești asupra tutelei, vom menționa o decizie recentă a Senatului dirigenț din St. Petersburg (Curte de casație),

(4) Cpr. C. Paris, *Pand. Périod.* 1900. 5. 18. V. și P. Tournade *J. Clunet*, anul 1895, p. 485 urm. T. Huc, I, 141.

(5) Cpr. Trib. Ilfov și Covurlui, *Curierul Judiciar* din 1897, No. 23 și din 1894, No. 23. Trib. Gorj, *Curierul Judiciar* din 1902, No. 70. Trib. Paris, *J. Clunet*, anul 1896, p. 1032. Surville et Arthuys, *op. cit.*, 150, p. 175, 176. Weiss, *op. cit.*, III, p. 83 urm. și toți autorii. Conform: art. 12 (disp. preliminară) Cod. italian; art. 30 L. de introducere a Codului german; rezoluția votată de Institutul de drept internațional din Oxford, la 1880. V. T. V a Comentariilor noastre, p. 355, text și nota 1 și observ. noastră, publicată în *Curierul Judiciar* din 1900, No. 41, p. 324. Veți asupra ordinii publice internaționale, Despagnet în *J. Clunet* anul 1889, p. 5 urm.; Surville, *Idem*, p. 535 urm.; Prospero Fedozzi, *J. Clunet*, anul 1897, p. 69 urm., 495 urm., etc.

(6) În privința formei, căsătoria este cărmuită de legea teritorială: *Locus regit actum* (art. 2, § ultim și 152).

(7) Cpr. Trib. Paris, *Pand. Périod.* 1902, 5, p. 36.

(8) C. București, *Curierul Judiciar* din 1901, No. 33 (cu observ. noastră). Veți și autoritățile citate în adnotația noastră, publicată în *Curierul Judiciar* din 1902, No. 45, p. 376, nota 12. Mai veți încă Trib. Gorj, *Curierul Judiciar* din 1902, No. 70 (cu observația noastră).

(9) Trib. Caracas (Venezuela), *J. Clunet*, anul 1903, p. 221 și *Curierul Judiciar* din 1903, No. 20 (cu observația noastră).

care a pus în principiu că legile rusești asupra tutelei sau curatelei nu se aplică de cât incapabililor supuși rusești, sau străinilor domiciliați în Rusia, cari au fost puși sub tutelă conform legilor rusești.

În consecință, Senatul decide, cu drept cuvânt, conform teoriei generale în materie de drept internațional, că toate regulele privitoare la protecțiunea unui incapabil străin, domiciliat în străinătate și având un tutor după legea sa națională, sunt exclusiv cărmuite de această din urmă lege.

Prin urmare, incapabilul străin, pus sub tutelă după legea țării sale, nu are nevoie de a fi pus sub o tutelă specială în privința bunurilor situate în Rusia; iar pe de altă parte, tutorii străini sunt în drept a administra și a înstrăina aceste bunuri conform legii locului unde tutela a fost organizată (*lex tutelae*), fără nici-o încuviințare din partea autorităților rusești. Nu se poate deci impune unui tutor străin formalitățile cerute de legea rusească, atunci când formalitățile cerute de legea locului unde tutela a fost organizată, au fost observate (10).

Această soluție, singură juridică, este generalmente admisă, pentru-că autoritatea tutorului având de obiect în mod direct și principal persoana incapabilului, ordinea publică internațională nu cere nici-într'un caz ca legea teritorială să aibă precădere asupra acelei personale. A admite aplicarea legii situațiunii imobilului (*lex rei sitae*), după cum fără cuvânt se decide în teoria anglo-americană, ar însemna a desființa unitatea patrimoniului și a crea atâtea tutele și atâtea administrațiuni câte bunuri sunt situate pe diferite teritorii (11).

Legea națională a incapabilului va fi deci aplicabilă în toate conflictele relative la tutelă, și aceasta chiar în caz când naționalitatea lui ar fi alta de cât cea a epitropului, pentru-că pe incapabil legea a înțeles să-l apere și numai interesul și condiția lui juridică sunt în joc.

D. Alexandresco

INFORMAȚIUNI

Directorul Ziarului nostru d-l Dimitrie Alexandresco va veni în București azi Duminecă, și va sta 2 zile. Ceii ce doresc a-l vedea îl vor găsi la Hotel Carol, str. Lipscani, și la Redacțiunea acestui Ziar.

(10) Veți *J. Clunet* anul 1903, p. 215 urm.

(11) Veți Savigny, *System des heutigen römischen Rechts*, VIII § 380, p. 345, 346 (ed. germană din 1849). Weiss, *op. cit.*, III, p. 317 urm. Laurent, *Droit civil international*, VI, 122. Surville et Arthuys, *op. cit.*, 322, p. 344. Veți și t. II a Comentariilor noastre, p. 248, nota 1. — Contră, Schäffner, *Entwickelung des internationalen Privatrechts*, § 41 (citat și combătut de Savigny și Laurent).